

REFERAT Kontaktudvalget d. 15-10-2021

Mødedato Fredag d. 15. oktober 2021 kl. 10:00

Mødested Virtuelt møde - fremgår af kalenderbooking

Indholdsfortegnelse

Orientering om Region Midtjyllands budget 2022.....	3
Status på det aktuelle pres på sundhedsvæsenet i Region Midtjylland.....	5
Status vedrørende arbejdet med COVID-19.....	7
Fremtidig forankring af samarbejdet i Alliancen om den nære psykiatri.....	9
Orientering om Region Midtjyllands indsats mod forurening med perfluorerede stoffer.....	10

Punkt 1: Orientering om Region Midtjyllands budget 2022

1-00-18-17

Resume

Der orienteres om Region Midtjyllands Budget for 2022. Herunder om områder af særlig interesse for samarbejdet mellem regionen og kommunerne i regionen.

Formanden indstiller,

at kontaktudvalget tager orienteringen om Region Midtjyllands Budget 2022 til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 29. september 2021 blev Budget 2022 for Region Midtjylland godkendt i regionsrådet.

Sundheds- og socialområdet

Budget 2022 er et budget, der giver regionen mulighed for at prioritere midler til en række områder, som kan styrke og udvikle Region Midtjyllands sundhedsvæsen. Der bliver flere borgere og ældre borgere i regionen, og Budget 2022 giver mulighed for at sende ca. 92 mio. kr. ud til hospitalerne som realvækst. Herudover gives der midler til en lang række politiske prioriteringer og initiativer.

Det indebærer blandt andet en styrkelse af fødeområdet, fertilitetsbehandling, psykiatrien og etablering af en social investeringsfond. Der er desuden lagt vægt på styrkelse af den grønne omstilling og bæredygtighed.

Sundhedsområdets nettodriftsbudget er på 26.811,1 mio. kr. Budgettet overholder Region Midtjyllands andel af den i Økonomiaftalen 2022 fastsatte udgiftsramme.

Socialområdets nettodriftsramme er i Budget 2022 fastlagt til 1.196,7 mio. kr. Der er overordnet set tale om en uændret aktivitet og budgetramme. Fokus vil være på udvikling af socialområdet med henblik på at blive så effektivt som muligt. Region Midtjylland skal levere faglige og økonomisk attraktive tilbud.

Regional Udvikling

Regional Udvikling modtager i 2022 567,9 mio. kr., bestående af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag, der i budget 2022 er fastsat til 115 kr. pr. indbygger, hvilket svarer til det forudsatte i årets økonomiaftale.

Inden for Regional Udviklings områder prioriteres bl.a. midler til grøn omstilling inden for kollektiv trafik, kultur- og eventpulje, implementering af bæredygtighedsstrategien samt den regionale klimaindsats.

Det kommunale udviklingsbidrag

Det kommunale udviklingsbidrag blev sammen med en status på Budget 2022 præsenteret for KKR-Midtjylland ved skriftlig henvendelse pr. 17. august 2021. KKR-Midtjylland gav efter behandling af sagen på møde den 30. august 2021 tilsagn om fastsættelsen af det kommunale udviklingsbidrag.

Processen med den årlige kommunale drøftelse af udviklingsbidraget er nødvendig, da fastsættelsen af størrelsen på det kommunale udviklingsbidrag ifølge § 7 i Lov om regionernes finansiering stk. 2. skal ske af regionsrådet efter drøftelse med kommunerne i kontaktudvalget. Herudover fremgår det af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. kap. 2. stk. 3., at forslaget til kommunernes årlige udviklingsbidrag drøftes i kontaktudvalget senest 1. september.

Samarbejde mellem regionen og kommunerne

Sundhedsområdet

Der er i Budget 2022 prioriteret ressourcer til den palliative indsats i regionen. Der er afsat 1,7 mio. kr. i 2022 stigende til 2,7 mio. kr. i 2023 og frem til den indgåede aftale med kommunerne om styrkelse af de palliative indsatser inkl. opgradering af den palliative rådgivningsvagt, der yder rådgivning til kommunerne, hospicerne og almen praksis.

I Budget 2022 er der tilmed enighed om fortsat at styrke det nære sundhedsvæsen. I Budget 2021 blev der prioriteret midler til, at sundhedshusene i Region Midtjylland udbygges og videreudvikles, hvori kommunerne spiller en afgørende rolle i samarbejdet omkring patienter og borgere. Forligspartierne ønsker at denne udvikling fortsætter.

Foruden dette er der fra Økonomiaftalen 2022 afsat midler til sundhedsklynger. De nye sundhedsklynger vil både have et fagligt og et politisk niveau og indeholde repræsentanter fra region, kommuner og almen praksis.

Herudover er der også i Budget 2022 prioriteret midler til kontingent til Central Denmark EU Office, hvor de midtjyske kommuner også er medpartnere.

Socialområdet

Indenfor socialområdet ønsker Region Midtjylland fortsat at udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne i forhold til at forbedre vilkårene for mennesker med handicap, socialpsykiatriske problemstillinger samt socialt udsatte børn og unge.

Regional Udvikling

I forhold til Regional Udvikling er der i Budget 2022 prioriteret engangsmidler til bl.a. Kultur- og eventpulje. I Budget 2022 tilføres 4 mio. kr. ekstra til Kultur- og eventpuljen på kulturområdet til tiltrækning og gennemførelse af store internationale sports- og kulturevents i Region Midtjylland. Puljen er tiltænkt kommuner i regionen, der vil ansøge om at blive værtskommune for sådanne events.

Fra 2022 til 2024 implementeres gradvist en ny indtægtsfordelingsmodel på området for kollektiv trafik. Den nye model betyder, at regionens udgifter i 2022 reduceres med 9,2 mio. kr. Forligspartierne er enige om, at midlerne bibeholdes inden for den kollektive trafik til understøttelse af den påbegyndte grønne omstilling, herunder forsøg med el-busser og det generelle pres på passagergrundlaget i den kollektive trafik.

Herudover er der fortsat fokus på at opretholde et godt samarbejde om arbejdet med bæredygtighed, klima, miljø, kultur samt den kollektive trafik.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Borgmestrene Torben Hansen, Randers Kommune, Ulrik Wilbek, Viborg Kommune, Jacob Bundsgaard, Aarhus Kommune og Jan Petersen, Norddjurs Kommune var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Status på det aktuelle pres på sundhedsvæsenet i Region Midtjylland

1-00-18-17

Resume

Der orienteres om det aktuelle pres på sundhedsvæsenet i Region Midtjylland.

Formanden indstiller,

at kontaktudvalget drøfter sagen.

Sagsfremstilling

Sundhedsvæsenet, herunder de somatiske hospitaler, oplever et stort pres. Presset kan blandt andet tilskrives øget aktivitet på det akutte område, indlagte børn på grund af RS-virus og udskudt aktivitet, både som følge af COVID-19 og sygeplejerskestrejke.

Samtidig oplever Psykiatrien i Region Midtjylland et pres - blandt andet afledt af, at de fælles somatiske og psykiatriske akutmodtagelser er pressede, indirekte effekter af RS-virus på patienter med tilknytning til psykiatrien og et stigende antal henvisninger samtidig med, at der er lægemangel og rekrutteringsvanskeligheder.

Et pres på sundhedsvæsenets kapacitet er samtidig et pres på personalet. Sundhedsvæsenet påvirkes i øjeblikket af en ikke tidligere set personalemangel, hvor det er vanskeligt at fastholde og rekruttere de ønskede medarbejdere. Herudover er der ekstraordinær ferieafholdelse.

Region Midtjylland har hen over sommeren 2021 oplevet en stigning i den akutte aktivitet, og regionen forventer meget stor aktivitet i de kommende måneder.

Det samlede antal akutte kontakter på tværs af de fem akuthospitaler i perioden maj til medio september er 16 % højere i 2021 end i 2019.

Det er ikke entydigt, hvad stigningerne skyldes:

- En delmængde kan forklares med en retningslinje fra Sundhedsstyrelsen, der beskrev, at almen praksis og lægevagten skulle henvise patienten til hospitalet, såfremt patienten har symptomer på COVID-19 og ikke på smitteforebyggende vis kan tilses i primærsektoren. Sundhedsstyrelsen har opdateret retningslinjen pr. 29. september 2021, så alle patienter igen kan ses i almen praksis. Det forventes at betyde, at færre henvises til akut hospitalsbehandling, fordi de kan afklares i almen praksis.
- Der ses en stigning i børn med RS-virus, men derudover ses en generel stigning på tværs af diagnoser og aldersgrupper. Der er dog en forventning om, at en del af stigningen i det samlede antal akutte kontakter skyldes en stigning i antal akutte telefoniske konsultationer eller kontakter over video.
- PLO-Midtjylland og kommunerne rapporterer ligeledes om en øget aktivitet i almen praksis, i Lægevagten og overordnet set i de kommunale akutt tilbud.

Det ekstraordinært store antal indlæggelseskrævende børn ramt af RS-virus uden for normal sæson har gjort det nødvendigt at omstille aktivitet, således at de nødvendige personale- og kompetencemæssige ressourcer kan sættes ind i behandling og pleje af de RS-virusramte børn. Om nødvendigt ved at aflyse planlagt aktivitet på børneområdet men også på voksenområdet.

Herudover er der et antal ubesatte stillinger på hospitalerne, og der er et kontinuerligt fokus på rekruttering og fastholdelse i Region Midtjylland. Personalemangel og ferieafvikling medfører aktuelt, at en række senge er lukkede.

Kapaciteten til afvikling af planlagte aktiviteter på hospitalerne i Region Midtjylland har i første halvår 2021 været påvirket af COVID-19-epidemien, arbejdsnedlæggelsen blandt hospitalernes plejepersonale i sommeren 2021 samt et højt antal akutte patienter. Dette har betydet, at hospitalerne i perioder ikke har haft fuld kapacitet til afvikling af planlagte besøg og behandlinger.

Status ved udgangen af august 2021 var, at hospitalerne har udskudt ca. 15.000 ambulante besøg og ca. 12.000 operationer. Der er tale om et skøn, som er behæftet med en betydelig usikkerhed. Region Midtjylland har benyttet privathospitalerne og regionens praktiserende speciallæger til afvikling af udsatte aktiviteter.

Hospitalerne forventer, at den elektive kapacitet til udredning og behandling først er normaliseret omkring udgangen af 2021, og at der fortsat vil være udsatte aktiviteter i Region Midtjylland ved udgangen af 2021. Dette vil påvirkes i negativ grad, såfremt der sker en markant stigning i COVID-smittede/indlagte og yderligere stigning i den akutte aktivitet.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Borgmestrene Torben Hansen, Randers Kommune, Ulrik Wilbek, Viborg Kommune , Jacob Bundsgaard, Aarhus Kommune og Jan Petersen, Norddjurs Kommune var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Status vedrørende arbejdet med COVID-19

1-00-18-17

Resume

Der orienteres om aktiviteterne i forbindelse med indsatsen mod COVID-19.

Formanden indstiller,

at kontaktudvalget tager orienteringen om indsatsen mod COVID-19 til efterretning.

Sagsfremstilling

COVID-19 vaccination

Danmark er nået til et tidspunkt i vaccinationsindsatsen, hvor størstedelen af befolkningen er vaccineret 1. og 2. gang. Derfor giver det mening at omlægge indsatsen. For at få højnet tilslutningen til vaccination vurderes fleksibilitet i vaccinationsindsatsen essentiel.

Der vil fortsat være vaccinationstilbud i alle de midtjyske kommuner, men indsatsen vil blive tilpasset. Det kan f.eks. være med kortere åbningstider, udkørende enheder og pop-up vaccination. Derudover er der indført vaccination uden tidsbestilling alle steder.

Nationalt er der en målsætning om, at 90 % af de inviterede borgere (det vil sige borgere fra 12 år og op) vaccineres. I Region Midtjylland er der pr. 6. oktober ca. 134.500 borgerne i de inviterede målgrupper, der hverken er vaccineret eller har booket tid til vaccination. Det svarer til 12 %.

De udkørende enheder kan f.eks. lave vaccinationstilbud på forskellige uddannelsesinstitutioner, og vaccinationscentre har besøgt mange af institutionerne allerede. Aktuelt fokuseres der på SOSU-uddannelserne, hvor tilslutningen er relativt lav. Derudover laves der fortsat vaccinationsindsatser i boligområder med lav tilslutning.

Vaccinationscentre varetager også opgaven med at give 3. stik til plejehjemsbeboere. Indsatsen planlægges lokalt i samarbejde mellem kommunen og vaccinationscentret og forventes stort set gennemført med udgangen af september 2021.

Derudover er der igangsat vaccination af patienter med svært nedsat immunforsvar, som har et aktivt forløb på en hospitalsafdeling. Det er hospitalerne, som visiterer patienter i denne målgruppe til 3. stik.

Pr. 30 september 2021 er borgere over 85 år også blevet inviteret til 3. stik. Invitationen af denne målgruppen sker fra Sundhedsstyrelsen, og vaccinationen skal som udgangspunkt foregå i vaccinationscentret eller det lokale vaccinationssted. Der er ca. 20.000 borgere i målgruppen i Region Midtjylland.

Borgere, der er blevet vaccineret med Janssen vaccinen (Johnson & Johnson), tilbydes også nu et såkaldt boosterstik med en mRNA vaccine (Pfizer el. Moderna) for at give en bedre beskyttelse mod COVID-19.

Endeligt er der også pr. 6. oktober 2021 igangsat mulighed for, at borgere (primært sundhedspersonale i kommuner, privat og region), som er krydsvaccineret med Astra Zeneca og en mRNA vaccine (Moderna eller Pfizer), kan få et 3. stik. Det skyldes, at disse borgere er dårligere stillet i forhold til rejser, da nogle lande ikke anerkender kombinationen af forskellige vacciner. Der opfordres til, at man kun benytter tilbuddet, hvis man har brug for det, da man er godt beskyttet mod COVID-19 som krydsvaccineret. De omfattede borgere vil ikke modtage en invitation, men kan selv booke tid via www.vacciner.dk.

Sundhedsstyrelsen har desuden fremlagt planer om revaccination af borgere i alderen 65-85 år. Der planlægges med, at revaccination af denne gruppe igangsættes i oktober 2021 startende med de ældste. Der er dog ikke truffet endelig beslutning om igangsættelse. Denne gruppe udgør ca. 230.000 personer i Region Midtjylland.

Endelig forventer Sundhedsstyrelsen i oktober 2021 at træffe beslutning om, hvornår personer med risiko for alvorligt forløb med COVID-19 samt øvrigt personale i sundheds-, social- og ældresektoren skal revaccineres.

Den resterende del af befolkningen forventes at skulle revaccineres i 2022, hvis det bliver aktuelt.

COVID-19 test

Efterspørgslen på test har været stærkt faldende i takt med afskaffelse af restriktioner og indførelse af coronapas. Hen over sommeren 2021 var der etableret 42 PCR-teststeder og 96 hurtigteststeder i regionen. I løbet af august og september har der pågået en gradvis nedskalering af testkapaciteten, således at der ultimo september var 29 PCR-teststeder og 31 hurtigteststeder.

Hurtigttest er udfaset pr. 9. oktober 2021, hvor aftalen med de private leverandører udløb. Herefter er det i nødsituationer muligt at få foretaget en hurtigttest ved de syv store regionale testcentre i henholdsvis Aarhus, Randers, Herning, Holstebro, Horsens, Viborg og Silkeborg.

Der vil fortsat være mulighed for PCR-test ved de syv store testcentre, de fem satellitter samt i et vist omfang ved mindre pop-up teststeder, således at der også fremadrettet vil være et PCR-testtilbud i alle kommuner. Kapaciteten på teststederne tilpasses behovet, hvorfor der løbende kan ske ændringer i åbningstider og åbningsdage på teststederne.

Regionens mobile testenheder kører fortsat ud til test af borgere i forbindelse med smitteudbrud på plejehjem og institutioner, og der er et mobilt beredskab, der kan sættes ind ved behov for nålestiksmålinger ved øvrige smitteudbrud.

Der afventes p.t. en national beslutning om fremtidigt test-setup på baggrund af anbefalingerne fra ekspertgruppen vedrørende langsigtet strategi for et genåbnet Danmark.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Borgmestrene Torben Hansen, Randers Kommune, Ulrik Wilbek, Viborg Kommune, Jacob Bundsgaard, Aarhus Kommune og Jan Petersen, Norddjurs Kommune var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Fremtidig forankring af samarbejdet i Alliancen om den nære psykiatri

1-00-18-17

Resume

Der gives en status på initiativerne i Alliancen om den nære psykiatri i Region Midtjylland. Det foreslås samtidig, at samarbejdet i Alliancen fremadrettet forankres i sundhedsaftalesystemet.

Formanden indstiller,

at kontaktudvalget godkender forslag til ny organisering for Alliancen om den nære psykiatri, der indebærer, at det politiske og administrative samarbejde om den nære psykiatri forankres i sundhedsaftalesamarbejdet.

Sagsfremstilling

Alliancen om den nære psykiatri har eksisteret i tre år. Alliancen blev etableret som et ligeværdigt samarbejde på tværs af kommuner, region, almen praksis og civilsamfund med et mål om at forbedre og udvikle den nære psykiatri i Midtjylland – specifikt i forhold til to politisk udpegede indsatsområder: 1) at finde fælles løsninger for at hjælpe børn og unge i mistrivsel og 2) voksne borgere med svær, psykisk sygdom. Samarbejdet blev forankret i kontaktudvalget.

Siden har Alliancen udviklet forskellige initiativer, f.eks. rammepapir for samarbejde om udgående ambulante teams, undervisningsmateriale om sociale (mis)forståelser og initiativer for de mest udsatte borgere. En oversigt over initiativerne er vedlagt. Det fremgår her, om initiativerne er under udvikling, afprøvning eller implementeret.

Med henblik på at bringe alliancens arbejde ind i næste fase har styregruppen bag samarbejdet drøftet, hvordan arbejdet kan videreføres og forankres, så der sikres en styrket, tværsektoriel samarbejdsstruktur om psykiatrien. Styregruppen foreslår på den baggrund, at samarbejdet fremadrettet forankres i sundhedsaftalesystemet, det vil sige Sundhedskoordinationsudvalget og Praksisplanudvalget og på sigt Sundhedssamarbejdsudvalget, jf. [Aftale om sammenhæng og nærhed – sundhedsklynger](#).

Baggrunden for forslaget om en ændret samarbejdsstruktur er:

- forventet snarlig udmøntning af 10-års plan for psykiatrien, hvor der vil være behov for et endnu tættere samarbejde for at lykkes
- at det har vist sig, at det er lettere at sprede og implementere initiativer i sundhedsaftalesamarbejdet (som klyngerne er en del af) end udenfor
- at forankringen i sundhedsaftalesamarbejdet vil imødekomme udmøntningen af aftalen om sundhedsklynger og det nære sundhedsvæsen, idet klyngerne allerede i dag er en central del af sundhedsaftalesamarbejdet.

Såfremt det godkendes, at Alliancens arbejde fremover forankres i sundhedsaftalesamarbejdet, vil den administrative organisering blive tilpasset hertil.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Borgmestrene Torben Hansen, Randers Kommune, Ulrik Wilbek, Viborg Kommune, Jacob Bundsgaard, Aarhus Kommune og Jan Petersen, Norddjurs Kommune var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Status for initiativer i Alliancen om den nære psykiatri

Punkt 5: Orientering om Region Midtjyllands indsats mod forurening med perfluorerede stoffer

1-51-71-247-15

Resume

Der orienteres om Region Midtjyllands indsats mod forurening med perfluorerede stoffer.

Formanden indstiller,

at kontaktudvalget tager orienteringen om Region Midtjyllands indsats mod forurening med perfluorerede stoffer til efterretning.

Sagsfremstilling

Der har de senere år været øget fokus på forureninger med perfluorerede stoffer (PFAS). PFAS dækker over en meget stor gruppe af stoffer (herunder PFOS i brandøvelsesskum), og ikke alle stoffernes giftighed og opførsel i miljøet er kendt. Stofferne er blevet anvendt i f.eks. brandslukningsskum, til overfladebehandling, imprægnering, loddemidler og som tilsætningsstoffer i maling og lak.

Regionens indsats indtil nu

Region Midtjylland har siden 2014 medtaget PFAS i forureningsundersøgelser i forhold til risikovurdering af grundvandsressourcen for de lokaliteter, hvor der har været kendskab til eller mistanke om anvendelse af PFAS-forbindelser. I alt er der undersøgt for stoffet PFOS på ca. 200 lokaliteter. På ca. 180 af lokaliteterne har regionen undersøgt for 12 PFAS-forbindelser, inkl. PFOS. I flere af undersøgelserne er der målt indhold af stofferne i grundvandet men indtil nu ikke i niveauer, hvor det med de hidtidige grænseværdier er vurderet at udgøre en risiko.

Der har ikke har været tilstrækkelig klarhed over brugen af PFAS forbindelser og deres spredning til miljøet til at kunne foretage en systematisk kortlægning af lokaliteter, hvor der har været brug af PFAS. Regionerne har derfor, via Regionernes Videnscenter for Miljø og Ressourcer, arbejdet på at udarbejde branchebeskrivelser for de brancher, hvor PFAS-forbindelserne anvendes/har været anvendt.

Branchebeskrivelserne forventes færdige løbende i 2021-2022. Processen for det videre arbejde med kortlægning og undersøgelser vil blive fastlagt i takt hermed.

Regionens fremadrettede indsats

Miljøstyrelsen har taget kontakt til alle regioner og kommuner med opfordring til at iværksætte de tiltag, der er nødvendige for at sikre, at lignende situationer som en aktuel sag i Korsør ikke opstår.

De enkelte regioner har i slutningen af juni/begyndelsen af juli 2021 taget kontakt til kommuner og andre relevante aktører med henblik på at opspore, hvor der kan have været brandøvelsespladser. Regionerne har været i dialog med blandt andet kommuner, Forsvaret og Miljøstyrelsens Virksomhedstilsyn for at kunne gennemføre kortlægningsopgaven.

Listen over brandøvelsespladser i Region Midtjylland omfatter 19 lokaliteter. På nuværende tidspunkt forventer regionen allerede i 2022 at påbegynde undersøgelser på de lokaliteter med brandøvelsespladser, hvor der er offentlig (regional) indsats. Dette drejer sig i Region Midtjylland om ca. 6 lokaliteter.

I henhold til Jordforureningsloven er der offentlig (regional) indsats, der hvor der findes en jordforurening, som udgør en risiko for enten værdifuld grundvand, følsom arealanvendelse (bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads), målsat overfladevand eller internationale naturbeskyttelsesområder. Inden en jordforurenings sag overgår til offentlig indsats, skal kommunen i hver enkelt tilfælde tage stilling til, om der kan gives et påbud til forurenere. Det vil sige, om forurenere stadig findes, og om der er hjemmel til at påbyde forurenere selv at undersøge og rense op efter en eventuel forurening.

Det kommende arbejde i forbindelse med PFAS har indgået i forhandlingerne mellem Danske Regioner og regeringen om den fremtidige økonomi til regionernes forureningsopgave. Der er ikke udsigt til tilførsel af ekstra midler, og arbejdet med PFAS skal derfor indgå i prioriteringen på lige fod med områdets øvrige opgaver.

Man kan læse mere om den igangværende kortlægning af PFAS-forurening i Region Midtjylland her:

<https://www.rm.dk/om-os/aktuelt/nyheder/nyheder-2021/september-21/kortlagning-af-mulig-pfas-forurening-i-region-midtjylland/>

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Borgmestrene Torben Hansen, Randers Kommune, Ulrik Wilbek, Viborg Kommune , Jacob Bundsgaard, Aarhus Kommune og Jan Petersen, Norddjurs Kommune var forhindrede i at deltage i sagens behandling.